

Príloha č. 2

APOŠTOLSKÝ LIST PÁPEŽA FRANTIŠKA „MISERICORDIA ET MISERA“ NA ZÁVER SVÄTÉHO ROKA MILOSRDENSTVA POZÝVA ĎALEJ POKRAČOVAŤ V MILOSRDENSTVE

S práním „milosrdenstva a pokoja“ vyzval pápež František na záver Svätého roka milosrdenstva apoštolským listom *Misericordia et misera* celú Cirkev, aby ďalej pokračovala v tom, čo sa s jubileom začalo. Oznamil aj niekoľko nových prvkov v živote spoločenstiev veriacich.

Za latinským názvom dokumentu *Misericordia et misera* (Milosrdenstvo a bieda) sa obrazným spôsobom skrývajú hlavní protagonisti príbehu z 8. kapitoly Evanjelia podľa Jána: Ježiš a hriešnica, ktorú svojim milosrdenstvom zachránil.

Pápež František v úvode listu vysvetľuje:

„*Misericordia et misera sú dve slová, ktoré sv. Augustín používa, keď hovorí o stretnutí Ježiša a cudzoložnice* (porov. Jn 8, 1 - 11). *Na priblíženie tajomstva Božej lásky, ktorá vychádza hriešnikovi v ústrety, nevedel nájsť krajšie a vhodnejšie vyjadrenie ako toto: «Ostali iba tí dvaja: bieda a Milosrdenstvo»* (In Joh 33, 5). *Koľko Božieho súcitu a Božej spravodlivosti je v tomto rozprávaní! Augustínovo učenie nám osvetlí záver mimoriadneho Svätého roku milosrdenstva, pričom naznačí cestu, ktorou sme pozvaní kráčať v budúcnosti.*“

Po tomto úvode Svätý Otec pripomína, že milosrdenstvo má v živote Cirkvi trvalo aktuálne miesto a od veriacich žiada, aby ho slávil a prežívali stále:

„*Milosrdenstvo totiž nemôže byť len akousi vsuvkou v živote Cirkvi, ale predstavuje samotnú jej existenciu, ktorá zjavuje najhlbšiu pravdu evanjelia a umožňuje sa jej dotýkať. Všetko sa zjavuje v milosrdenstve; všetko sa vyrieši v milosrdnej Otcovej láske*“ (č. 1).

Následne sa pápež František venuje samotnému evanjelióvemu príbehu, v ktorom milosrdenstvo poukazuje na pôvodný zmysel zákona:

„*Ježiš sa stretol s istou ženou. Ona, cudzoložnica a podľa Zákona odsúdená na trest ukameňovaním; On, ktorý svojim hlásaním a úplným sebaobetovaním, ktoré ho doviedlo až na kríž, znovu priviedol Mojžišov zákon k jeho pravému pôvodnému zmyslu. V jeho centre nie je zákon a právna spravodlivosť, ale Božia láska, ktorá dokáže čítať v srdci každého človeka a porozumieť jeho najskrytejšej túžbe, láska, ktorá má mať prednosť pred všetkým. V tomto evanjelióvom rozprávaní sa však nestretáva abstraktný hriech a abstraktný súd, ale hriešnica a Spasiteľ. Ježiš sa pozrel tej žene do očí a čítal v jej srdci: našiel tam túžbu po pochopení, odpustení a oslobodení. Bieda hriechu bola zahalená do milosrdenstva lásky. Nie je tu nijaký súd z Ježišovej strany, ktorý by nebol poznačený zľutovaním a súcitom so situáciou hriešnice. Tým, ktorí ju chceli súdiť a odsúdiť na smrť, Ježiš odpovedá dlhým tichom, v ktorom necháva zaznieť Boží hlas tak vo svedomí ženy, ako aj jej žalobcov. Tí pustili kamene z rúk na zem a jeden po druhom sa vytratil (porov. Jn 8, 9). A po chvíli ticha Ježiš hovorí: «Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil? [...] Ani ja ťa neodsudzujem. Chod' a už nehreš!»* (In 8, 10 - 11)“ (č. 1).

Ježiš žene zachraňuje život a zároveň jej dáva slobodu pre nový začiatok, vysvetľuje pápež František:

„Tým jej pomohol hľadiť do budúcnosti s nádejou a pripravil ju, aby dokázala uviesť do pohybu svoj život; ak bude chcieť, od tej chvíle bude môcť «kráčať v láske» (porov. Ef 5, 2). Keď sme už raz boli zahalení milosrdenstvom, ak aj v nás pretrváva slabosť voči hriechu, je prevýšená láskou, ktorá umožňuje hľadiť dopredu a žiť inak“ (č. 1).

Milosrdenstvo vyvoláva radosť a človek cíti potrebu poďakovať sa Pánovi, rozvíja ďalej svoje myšlienky Svätý Otec. V tomto duchu zameriava svoj pohľad do budúcnosti:

„Teraz uzatváram tento svätý rok; je čas hľadiť vpred a pochopiť, ako možno ďalej verne, radostne a nadšene prežívať bohatstvo Božieho milosrdenstva. V diele novej evanjelizácie môžu ostať naše spoločenstvá živými a dynamickými do tej miery, do akej bude «pastoračné obrátenie», ktoré máme prežívať (porov. Evangelii gaudium, 27), denne formované obnovujúcou silou milosrdenstva“ (č. 5).

„Svätá brána, ktorou sme v tomto roku prechádzali, nás voviedla na cestu lásky, ktorou máme každý deň verne a radostne kráčať. Je to cesta milosrdenstva, ktorá nám umožňuje stretať sa s mnohými bratmi a sestrami, ktorí naťahujú ruku, aby ju niekto uchopil a kráčať s nimi,“ píše pápež František (č. 16). Predkladá rad konkrétnych podnetov v oblasti slávenia milosrdenstva, počnúc eucharistiou, starostlivou prípravou homílie, prehlbovaním sa vo vzťahu k Svätému písmu formou *lectio divina*. Najväčšiu pozornosť venuje živej praxi sviatosti zmierenia: *„Sviatosť zmierenia musí nájsť svoje centrálné miesto v živote kresťana; preto si od kňazov vyžaduje, aby svoj život dali do «služby zmierenia» (2 Kor 5, 18) tak, že nikomu, kto skutočne ľutuje, nebude zahatený prístup k láske Otca, ktorý čaká na jeho návrat, a všetkým bude ponúknutá možnosť zakúsiť oslobodzujúcu silu odpustenia“ (č. 11).*

Osobitné povzbudenie venuje Svätý Otec spovedníkom. Apoštolským listom udeľuje všetkým kňazom fakultu rozhrešovať kajúcnikov z hriechu potratu, čím zostáva táto fakulta platná aj po skončení Jubilejného roka milosrdenstva (č. 12).

Svätý Otec odporúča pokračovať v iniciatíve „24 hodín pre Pána“ vo Štvrtú pôstnu nedeľu, keďže sa v diecézach dobre osvedčila. Zároveň potvrdzuje misiu vybraných kňazov s označením „misionári milosrdenstva“ aj do budúcnosti, pričom ich pôsobenie sa bude riadiť pokynmi Pápežskej rady na podporu novej evanjelizácie (č. 9).

Pápež František povzbudzuje veriacich k tvorivej fantázii pri praktizovaní skutkov milosrdenstva a vytváraní „kultúry milosrdenstva“, ktorá pamätá osobitne na chudobných:

„Sme pozvaní rozvíjať kultúru milosrdenstva, založenú na znovuobjavení stretnutia s druhými: kultúru, v ktorej nik nehľadá na druhého s nezáujmom, ani neodvráti pohľad, keď vidí utrpenie bratov. Skutki milosrdenstva sú «umeleckými dielami», ani jeden nie je rovnaký ako druhý; naše ruky ich môžu vymodelovať tisícmi spôsobmi, hoci je len jeden Boh, ktorý ich inšpiruje“ (č. 20).

„Skutki milosrdenstva sa dotýkajú celého života človeka“, zdôrazňuje Svätý Otec, a preto podľa jeho slov naozaj *„môžu spôsobiť skutočnú kultúrnu revolúciu“.*

V závere listu upozorňuje na požiadavku nefalšovaného záujmu o chudobných, ktorý vychádza z viery a nie je iba teoretizovaním:

„Kultúra milosrdenstva sa buduje vo vytrvalej modlitbe, v poslušnom otvorení sa pôsobeniu Ducha, v dôvernom poznaní životov svätých a v konkrétnej blízkosti chudobným. Je to naliehavá výzva, ktorá má zabrániť tomu, aby sme nesprávne pochopili, kde je dôležité zapojiť sa. Pokušenie robiť «teóriu milosrdenstva» možno prekonať len do tej miery, do akej sa spomínané konanie stane každodenným životom spoluúčasti a delenia sa. Okrem toho nikdy nesmieme zabudnúť na slová, ktorými apoštol Pavol hovorí o svojom stretnutí s Petrom, Jakubom a Jánom po svojom obrátení, keď zdôrazňuje podstatný aspekt svojho poslania i celého kresťanského života: «Len aby sme pamätali na chudobných, čo som sa aj usiloval robiť» (Gal 2, 10)“ (č. 20).

Čas milosrdenstva trvá aj naďalej, zdôrazňuje napokon pápež František: *„Toto je čas milosrdenstva... Je to čas milosrdenstva, aby tí, čo sú slabí a bezbranní, vzdialení a osamotení mohli pocítiť prítomnosť bratov a sestier, ktorí im pomáhajú v ich potrebách. Je to čas milosrdenstva, aby chudobní cítili na sebe úctivý, no pozorný pohľad tých, čo premohli ľahostajnosť a pochopili, v čom je podstata života“ (č. 21).*

Zdroj: <http://sk.radiovaticana.va/>